ఏపుగా పెరిగిన మామిడిచెట్లూ, కొబ్బరిచెట్లూ, పిచ్చి మొక్కలూ ఆ ప్రాంతాల్ని అడవిగా మార్చేశాయి. రాత్రి వెన్నెట్లో ఆకుల గలగల తప్పిస్తే మరో సవ్వడి

వుంటదు. వారం రోజుల కొకసారి మాత్రం అప్పుడప్పుడు నక్కల గోల వినబడుతుంది. ఈ మధ్య అదీలేదు. ఆ అడవి మధ్య—నల్ల చెరువులో తెల్ల కలువలూ—ఓ చిన్న తెల్లని డాబా. ఆ డాబాలో ఓ భార్యా - ఓ భర్తా. ఆ ఇంటి ముందు బాగా తర్ఫీదైన సిపాయిల్లా రకరకాల పూలమొక్కలు. గర్వంగా ఠీవిగా నిలబడ్తాయి వెన్నెల్లా తెల్లగా నవ్వుతాయి ఇంద్రధనుస్సులా రంగులు వెదజల్లుతాయి. ఆ పువ్వులు వెన్నెల్ని పరిహసిస్తాయి. చీకట్ని అపహసిస్తాయి

ఆ అడవిలోని ఇంటికి—సుమారు ఆరు మైళ్ళ దూరంలో మరో అడవి వుంది. ఈ అడవి సామాన్యమైన అడవికాదు నిజం చెప్పాలంటే అదో మహారణ్యం. కారుణ్యం లేని జీవాలకీ తారుణ్యం లేని మనసులకీ అది ఆలవాలం. డబ్బు దండిగా సంపాదించి మదించిన ఖడ్గమృగాలకీ, కంట్రాక్టుల్లో ఒకే దెబ్బకి రెండు పిట్టలన్నట్టు అటు ప్రజల్ని ఇటు ప్రభుత్వాన్ని ఒకేసారి మోసంచేసే గుంటనక్కలకీ, లంచాలు మరిగి విధ్యుక్త ధర్మాలు మరిచిన ఉద్యోగులకీ, కడుపుకోసం మానాభి మానాలు మరిచిన దగాపడ్డ గొర్రెలకీ రోగి బాగు' కాక వాడిచ్చే ఫీజుమీద దృష్టి లగ్నం చేసే పులి వేషాల భిషగ్వరులకీ ఎక్సగారి పిలకా వైగారి పిలకా ఎవడో ముడి వేస్తే—ఆ ముళ్ళ మీద పడి బతికే ప్లీడరు తోడేళ్ళకీ, నిత్యజీవితావసర వస్తువుల్తో టోకున బ్లాకు వ్యాపారం చేసే వ్యాపారి జలగలకీ పేదరికంలో మగ్గుతూ ఓవర్ నైట్ లక్షలు సంపాదించాలన్న పేరాశతో కానీకూడా కక్కూర్తిపడే కాకులకీ—ఇతరేతర క్రిమి కీటకాలకీ ఆ మహారణ్యంలో చాలా పెద్ద స్థానాలే వున్నాయి. అయితే, అందులో అతి మంచి హంసలూ—ఎంతో చక్కని పావురాలూ లేకపోలేదు. కాని అవి అరుదు. అక్కడ జీవితం ప్రళయ సదృశ్యమైన వేగంతో గిర్రున తిరిగి పోతూ వుంటుంది. చెవులు చిల్లులు పడేట్టు మోత పెట్టే రైళ్ళూ—గగనాన ఎగిరే విమానాలూ—బుస్సుమనే ఫేక్టరీ గొట్టాలూ—రొదచేసే బస్సులూ—కార్లూ—స్కూటర్లూ—మోటార్ బైకులూ అక్కడి జీవిత వేగాన్ని తెలుపుతాయి.

* * *

ఆ మహారణ్యంలో ఒక మారు మూల గదిలో—ఇరుకు అరలో ఓ పరంధామయ్య ఏభై ఏళ్ళు గడిపేడు. ముప్ఫయ్యేళ్ళు ఆ అరణ్యంలోని ఓ ఫేక్టరీలో స్క్రూలా జీవించేడు. అలా జీవించగా వొచ్చిన సంపాదన పైసా పైసాగా కూడబెట్టేడు. అది మెల్లిగా ఓ ఇరవై వేలవగానే స్వంత ఇల్లు కట్టుకుందామని జాగా కోసం ఆ అడవిలో కాకిలా తిరిగేడు. ఓనాడు వుత్తనే దానంగా యిచ్చినా ఎవరికీ అక్ఖర్లేని స్థలం—ఇప్పుడు గజం ఏభై అరవై రూపాయలు. అయినాసరే తిరిగేడు తిరగ్గా తిరగా వున్న వూరికి ఆరు మైళ్ళ దూరంలో మరో చిన్న అడవిలో చవగ్గా జాగా దొరికింది. అయితే, సహజ సిద్ధమైన అడవి ఇది. ఇక్కడ మామిడిచెట్లూ, సరుగుడుచెట్లూ

మీరు కష్టపడి సంపాదించుకొన్న సొమ్ముకు సరియైన విలువగల సైకిల్ కొనదలచుకున్నారా? హెర్క్యులిస్*

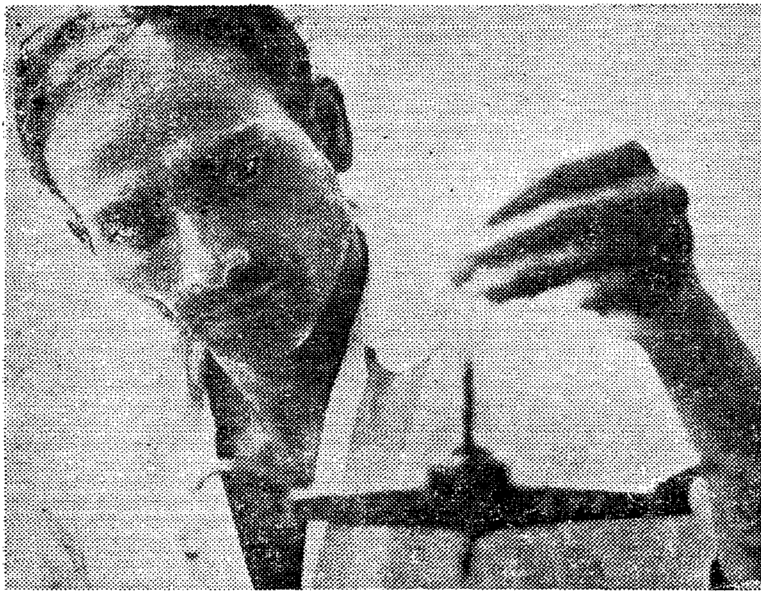

ప్రతీపైసాకూడ మీరు కష్టపడి చమటఊడ్చి సంపాదించుకున్నారు. మీరు కూడబెట్టిన అమూల్యమైన సొమ్మును సరియైన విలువగల సైకిల్ మీద పెట్టాలి కదా?
హెర్క్యులిస్‌ను కొనండి. దానికి మీరు ఆశించే అన్ని లక్షణాలువున్నాయి — బలిష్టత, సాఫీగా పోవడము, కచ్చితము, వేగము, మన్నిక.
అది సహజమే.
హెర్క్యులిస్ — ఆగ్నేయ ఆశియాలో అన్ని సౌకర్యాలు గల పెద్ద ఫ్యాక్టరీలో నిర్మించబడింది కలకాలం మీ జీవితమంతా మీకు సేవజేస్తుంది. భారతదేశమందంతటా 3,000,000 మంది హెర్క్యులిస్‌నే విశ్వసించేవారిలాగే మీరు హెర్క్యులిస్‌ను విశ్వసించవచ్చు.
హెర్క్యులిస ఒక్క సైకిలేకాదు - మీ జీవిత కాలపు నేస్తము.
భారతదేశములో తయారుచేయువారు: టి. ఐ. సైకిల్స్ ఆఫ్ ఇండియా, అంబత్తూరు, మద్రాసు-53.
ప్రొప్రైటర్లు: ట్యూబ్ ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ అనుమతిని పొందినవారు.
* రిజిష్టర్ ట్రేడ్‌మార్కు
ది హెర్క్యులిస్ సైకిల్స్ & మోటార్ కో లిమిటెడ్ యు కె వారిది

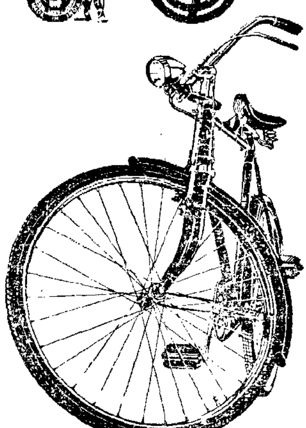

TIC H 5423

పరిమితమైన కుటుంబం — సుఖప్రదమైన కుటుంబం

కొటిచెట్లూ కొబ్బరిచెట్లూ వున్నాయి. అయిదో ఆరో పావురాలూ, ఒకటో రెండో చిలకలూ, పదో పదిహేడో కాకులూ. ఏభయ్యో అరవయ్యో పిచికలూ, రెండు కుక్కలూ, ఒక పాలిచ్చే ఆవూ అక్కడున్నాయి. వెంటనే జాగా కొని పరంధామయ్య డాబా యిల్లు కట్టించేడు. ఆవుకి ఓ చిన్న పాక ఏర్పాటు చేసేడు. ఇంటిముందు పూల తోటా — ఇంటి వెనక కిచెన్. గార్డెన్ పెంచేడు.

* * *

అతని స్నేహితులూ-కొంతమంది పరిచయస్తులూ గుసగుసలు పోయేరు. నవ్వుకున్నారు. మరీ బుద్ధాయిలు కొందరు అతని ముఖాన్నే 'నువ్వు పిచ్చివాడివి' అన్నారు.

అయినా పరంధామయ్య ఏమీ బిడియపడలేదు. ధైర్యంనే ఎదిరించేడు.

'నేను గాదు; మీరే పిచ్చివాళ్ళు. డబ్బే పరమావధిగా ఇతర విలువలు విస్మరించే వెధవల మధ్య నేను బ్రతకలేను. ఇన్నాళ్ళూ ముక్కు మూసుకొని ఆ కంపు మధ్య ఆ కశ్మలం మధ్య విలవిల్లాను. ఇక చాలు. ఏభై ఏళ్లు బతికేను. ఇంకో ఏభయ్యేళ్లు ఖచ్చితంగా బ్రతికే తీరుతాను. నాకు పిల్లల్లేరు. బంధువుల తండా ఏదీలేదు. నేనూ నా ఇంటిదీ సుఖంగా ప్రశాంతంగా సహజంగా బ్రతుకుతాం. ఇంటి ముందు పూలతోట కళ్ళకి విందు చేస్తుంది. ఇంటి వెనుక దొండపాదూ, బెండ మొక్కలూ, చిక్కుడు తీగ నోటికి విందు చేస్తాయి. ఆవు చక్కని పాలూ పెరుగూ యిస్తుంది. నెలకోసారి ఏ గోపాలపట్నమో సింహాచలమో వెళ్ళి ఇన్ని బియ్యం గింజలు తెచ్చుకుంటాను. నా కింకేం లోటు? హాస్పిటల్ పని మీద ఎవడూ మా యింట్లో తిష వెయ్యడు. తిరుపతి వెళ్లా 'ముదకోసం వాల్తేరులో బ్రేక్‌జర్నీ చేసి నా యింటిమీద ఎవడూ పడ్డు! ఆంధ్రా పేరీస్ అనుకుని పరీక్షల నెపంతో సినిమాలు చూద్దామన్న వెధవాయిలకి వీలు చిక్కదు. ఏం? ఎందుకని? మీ మహాపట్నంకి మా ఇల్లు ఆరు మైళ్ళ దూరం. సరైన బస్సులేదు. నడిచి వొద్దామంటే — మీ సుకుమారం నాకు తెలీదా? అందుకే ఇంత దూరం వొచ్చి ఈ అడవిలో ఇల్లు కట్టుకున్నాను. నా సుఖం చూసి ఏడవండి. మీ దురదృష్టం!' — అని వాళ్ళ నోళ్ళు మూయించేవాడు పరంధామయ్య.

* * *

డాబా ఇంట్లో గృహప్రవేశం చేసిన నాడు పెద్ద రిలీఫ్ పొందేడు. భార్య సరస్వతికి ఇంట్లోని ప్రతి మూల పదే పదే చూపించి మురిసిపోయేడు. గులాబీ అంట్లు నాటి అవెంత కాలానికి పుష్పిస్తాయో లెక్కలు వేసి చెప్పేవాడు. పెరట్లో బెండవిత్తులూ, బీర విత్తులూ, దొండపాదూ వేసి వాటి ఎదుగుదల కోసం వెయ్యి కళ్ళతో ఎదురు చూసేవాడు. చిక్కుడు తీగకి కాయలు పట్టగానే జాగ్రత్తగా కోసి

స్వహస్తాలతో భార్య చేతికి అందించే వాడు. సరస్వతి అవి తరిగి కూర చేసేదాకా దగ్గరుండి మరీ మురిసి పోయేవాడు....వుదయం లేవగానే కాల కృత్యాల్లోనే తోటపనితో నిమగ్నమై పోయేవాడు. మధ్యాహ్నం భోజనం కాగానే చిన్న నిద్ర....సాయంకాలం పూల మొక్కల సంరక్షణ....కొంత సేపు కాగానే భోజనం....తర్వాత చదువు....ఆనక నిద్ర....!

• • •

ఓనాడు సాయంకాలం అవవు తోంది. చీకటి అంతటా ఆవరించింది. చిరువెలుగు పరుచుకున్న పరిసర ప్రాంతాల్లో దక్షిణ పవనాలకి పూల మొక్కలు లయబద్ధంగా తలలూపు తున్నాయి. ముందరుగు మీద వాలు కుర్చీ వేసుకుని ఎదురుగా వున్న పూల మొక్కల్ని పరిశీలనగా చూస్తున్నాడు పరంధామయ్య....గులాబీ అంటు పెద్దదైంది. నల్ల గులాబీలు రెండు, తెల్ల గులాబీ ఒకటి, ఎర్ర గులాబీలు నాలుగు—ఆ మూల ఎంత అందంగా వున్నాయని! సన్నజాజి పందిరి విరగ బూసింది. మల్లెలు నవ్వుతున్నాయి. గులాబీచెట్టు గుబాళిస్తోంది. సంపెంగలు చల్ల గాలితో సరసమాడు తున్నాయి. ఆ పూల పరిమళాలు....వాటిరంగులు... పరంధామయ్య కళ్ళముందు ఏదో అలౌకిక స్వప్నాన్ని సృష్టిస్తున్నాయి. అరమూత కళ్ళతో ఆ సౌందర్యాన్నంతట్నీ మనోనేత్రాన్తో జుర్రు

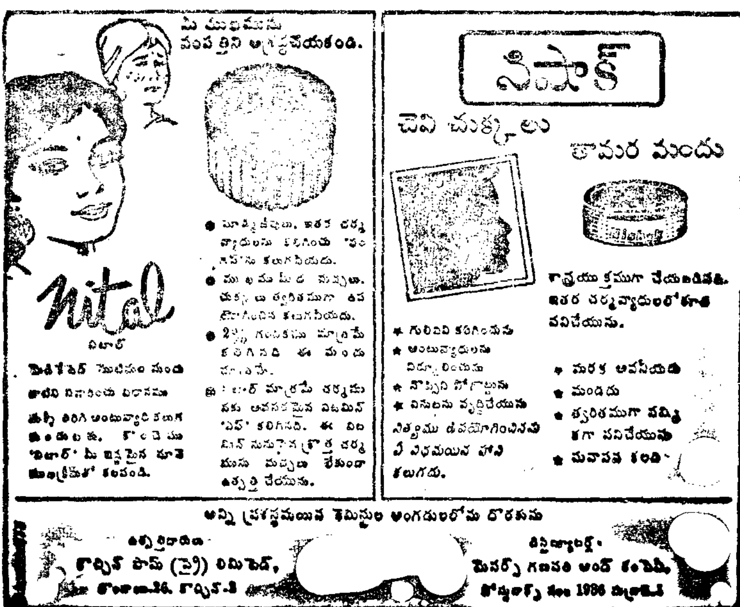

కోవడం ప్రారంభించేడు. అతని కళ్ళ ముందు రంగు రంగుల పూల బాలల వయ్యారాల కదలికలు....దూరంగా శ్రవణపేయంగా వినబడే కొబ్బరాకుల సరాగాలు....కొండల మీంచి వచ్చే వాలుగాలి అందమైన విసుర్లు.... అవిశ్శబ్ద సంగీతంలా రూపం దాల్చిన సౌందర్య జలధిలో అతని మనస్సు తలమున్కలై పోసాగింది....

"ఏమండీ !"

....

"ఏమండీ !"

విసుగ్గా చూసేడు పరంధామయ్య. భార్య సరస్వతి గుమ్మానికి ఆనుకుని నిలబడుంది....ఎన్నో ఏళ్ళ తపస్సు భగ్నమైన మౌనిలా ఖేదపడ్డాడు.

"ఏమిటి ?" అన్నాడు.

"ఫలహారం అయిపోయిందీ...."

"అదేం. బియ్యం అప్పుడే అయిపోయేయా ?"

"మీపిచ్చిగాని-బియ్యం అయిపోతే ఫలహారం చెయ్యడమేమిటి ? మర్చిపోయినట్టున్నారు....ఇవేళ శనివారం!"

"ఓహో ...అవునవును...."

"అమ్మయ్య. ఇప్పుడన్న మాట ఈ లోకంలోకి వొచ్చేరు...." అంది సరస్వతి. అతనికి కాస్త దగ్గరగా వచ్చి

"అవును సరూ....అలా చూడు. ఎంత అందాన్ని సృష్టించేం మనం ! ఈ పువ్వులు ఈ ప్రకృతి ఈ వెన్నెలా ఈ చల్లగాలి.... ఇదంతా మనదే !"

సరస్వతి నిశ్శబ్దంగా నవ్వుకుంది.

"ఇలా వీట్ని చూస్తూ జీవించడం కూడా మర్చిపోగల్ను !" అన్నాడు పరంధామయ్య సంతృప్తిగా.

"మీక్కావల్సిందదేగా !"

"అవును. అదే. రచ్చలకి, రాజకీయాలకి, వేషాలకి, ద్వేషాలకి దూరంగా వుండాలి. అదే నా కోరిక. నా జీవితాంతం అలాగే గడపాలని నా ఆశ."

ఎదురుగా వున్న పూల మొక్కలు చూస్తూ మౌనంగా నిల్చొంది సరస్వతి.

"ఏమండీ"

"వూఁ"

"ఇవేళ శనివారం...."

"అవును. ఆ సంగతి ఇందాకే చెప్పేవు .."

"అది కాదండీ"

"మరేం ?"

"ఇవాళ శనివారంగదా — స్వామి పూజ చేద్దామండండీ...." అంటూ సుకుమారంగా [illegible] సరస్వతి.

"ఓ — అలాగేకానీ. నీ పూజలకి నేనెప్పుడూ అడ్డు లేదే! నా నమ్మకం నాది. నీ నమ్మకం నీది. నాకు పూజా పునస్కారాల మీద, దేవుడి మీద నమ్మకం లేనంత మాత్రాన....

నీ పూజలకీ నీ భక్తికీ అడ్డు వస్తానా ? కానీ...."

"అది కాదండీ...."

"మరేదండీ :" పరంధామయ్య వెక్కిరింపుగా.

"మరి...."

"పూ(....మరి....? అగరొత్తు లేవా ? హారతి కర్పూరం లేదా ? చెప్పు ఏమిటి ?"

"అన్నీ వున్నాయిగాని మీఅనుమతి కావాలి ..." నసుగుతూ అంది సరస్వతి.

"ఇచ్చేనుగా...."

"పూజకి కాదు...."

"మరి దేనికి ?"

"మనం పట్నంలో వుండేటప్పుడు పూలుకొని పూచ్చేసేవాన్ని....ఇప్పుడు సంపెంగల్తోనూ గులాబీల్తోనూ దేవుడి పటం అలంకరించాలని కోరిగ్గా వుందండీ...."

"సారీ, సరస్వతీ దేవిగారూ !" అంటూ ముఖం మరో వేపు తిప్పేశాడు పరంధామయ్య.

సరస్వతికి భర్త నైజం తెలుసు. అతను అవునంటే అవునే. కాదంటే ముమ్మాటికీ కాదు !

"అదేంటండీ . కారాని కొక్కసారి.... దేవుడి పూజకి అదీ అయిదో ఆరో పువ్వులు....అంతేగదా...."

పరంధామయ్య సమాధానం ఇవ్వకుండా బిగుసుకుపోయి కూర్చున్నాడు.

"సర్లేండి....మీరెప్పుడు మాత్రం నా మాటకి అవునన్నారు గనుక !" ఆఖరి అస్త్రం నిష్ఠూరంగా ప్రయోగించింది సరస్వతి.

అయినా కిమ్మన్లేదు పరంధామయ్య.

ఓ నిమిషం అలాగే నిలబడింది.

"పోనీ ఒక్క ఎర్రగులాబీ కోస్తానండీ !"

"సరస్వతీ ! !"

ఉలిక్కిపడింది సరస్వతి. భర్త మొహంలోకి చూసింది. ఎక్కడో ఏదో పుస్తకంలో ఎప్పుడో చూసిన పులిబొమ్మ గుర్తుకొచ్చింది ఆమెకి. పరంధామయ్య కళ్లు క్రోధంతో మిలమిలా మెరుస్తో గుచ్చి గుచ్చి చూస్తున్నాయి. దవడ మీది కండరాలు వుబ్బేయి. భ్రుకుటి ముడిపడింది.

అంతే !

ఆ తర్వాత మళ్ళీ ఎన్నడూ పువ్వుల సంగతి ఎత్తలేదు సరస్వతి. కాని పువ్వుల తలపుల్ని మాత్రం తన గుండె మారుమూలల్లో దాచి భద్రంగా తాళం వేసింది.

• • •

ఓ రోజు పరంధామయ్య గోపాలపట్నం వెళ్లేడు సాయంకాలం అయిదుగంటలల్లా బయల్దేరినవాడు ఇంకా తిరిగి రాలేదు.... వంట పూర్తి చేసు

కొని వీధి గడపలో కూర్చుంది సరస్వతి.

ఆకాశంలో చంద్రుడు నిండుగా వెలుగుతున్నాడు. గులాబీల గుబాళింపు, మల్లెల మధుమలు, సన్నజాజుల పరిమళాలు వాతావరణాన్ని సుగంధపూరితం చేస్తున్నాయి. కొబ్బరాకుల మీది చంద్రకాంతి నేలమీద పడి ముక్కలౌతోంది. సరుగుడు చెట్లు విరహాభిసారికల్లా అసహనంగా కదుల్తూ- అవ్యక్తాలాపనల్ని గాలిలోకి ప్రసారం చేస్తున్నాయి.... ఎక్కడో కొండ శిఖరం మీద ఎవరివో వేణువులు....

సరస్వతి లేచి పూలమొక్కల వేపు నడిచింది. బారులు తీరిన పూల బాలల మధ్య.... వెన్నెల విసిరిన వేడి వెలుగులో.... సరస్వతి నిలబడింది. మరికాస్త నడిచి కొబ్బరి మానుకి చేరబడి దృష్టి మీదకి సారించింది.... వెన్నెల వెలుగులో నాచురంగు చెట్లు, బూడిదవర్ణంలో కొండ, కొండమీద చంద్రబింబం.... ఆమె హృదయంలో అమృతం కురిపించేయి. కొండమీది గాలి తాకిడి ఆ అమృతాన్ని శీతలం చేసింది. వున్నట్టుండి ఒక్కసారి బద్ధకంగా ఒళ్లు విరుచుకుంది సరస్వతి.... గిర్రున కాలం వెనక్కి తిరిగినట్టూ- పోయిన మధుభాండం దొరికినట్టూ అన్పించిం దామెకి.

'ఈ సౌందర్యాన్ని నేను చూసి భరించలేను. కేవలం చూపుల్తోనే ఇది నాది అని సంతృప్తి చెందలేను. ఈ సౌందర్యాన్ని అనుభవించాలి. ఈ పూలు నా జడలో నక్షత్రాలవ్వాలి. ఈ గాలి నా ఒంటికి గంధ పూత పూయాలి. ఈ నిశబ్ద సౌందర్య సంగీతం నా గుండెల్లో రవళించాలి....' అనుకుంది ఆ ప్రౌఢ.... ఆ సౌందర్య పిపాసి.

ఎన్నడూ లేని సౌందర్యదాహం ఆమెని వుద్రేక పరచసాగింది. ఆ తృష్ణ గడియగడియకీ, గంట గంటకీ అధికమై అపరిమితమై పోసాగింది.

మూడు పదులు దాటని వయసామెది. పిల్లలు లేకపోవడం మూలాన బిగువు తేరిన తనువామెది. ఆరోగ్యంతో నిగనిగలాడే బ్రతుకామెది. ఆకాశనీలం పట్టుచీరా- వంగపండు రంగు జాకెట్టూ ధరించిన సరస్వతి ... కేవలం ఒక స్త్రీ మాత్రమే కాదు. శృంగార రసాధి దేవత. ఆమెలో అందం వుంది. అవయవ సౌష్టవం

● కోపిష్ఠి తండ్రి : పెళ్ళి కావలసిన ఆడపిల్లను తెల్లవారుజాము మూడు గంటలకు యింటిదగ్గర దిగవిడవడంలో నీ వుద్దేశ్య మేమిటి ! ?

ప్రేమికుడు : సార్, మరేంలేదు. నేను 7 గంటలకల్లా ఆఫీసుకు పోవాలి అందుకని...."

వుంది. కనుముక్కు తీరూ వుంది. ఆ అందాలపోపుకి సౌందర్య రాసి అంటే మక్కువ ఎక్కువే!

ఎనుపుగా ఎన్నో పూలు.... రకరకాల పూలు.... రంగు రంగుల పూలు....సువాసనలు వెదజల్లే సుగంధాలు విరజిమ్మే శృంగార కుసుమాలు....

కాని.... కాని....

చంద్ర బింబాన్ని కప్పిన మబ్బులా ఏదో దిగులు ఆమె గుండెలో ఆవరించింది. అంతలోనే ఏదో ధైర్యం ఆ దిగులు మేఘాన్ని సమీరకుమారుడిలా పారద్రోలింది.... భర్త మాటలు మస్తిష్కంలో మెదిలేయి. అతనెంత మంచివాడో అంత చండశాసనుడు. పూలు కోయడానికి వీల్లేదంటే— అంతే! దానికి మరి తిరుగన్నది లేదన్నమాట!

కాని, పరవశంతో పరవళ్లు తొక్కే ఆ అందాన్ని చూడకుండా కళ్ళు మూసుకోవడమెలా? తీరా చూసి, ఆ అందాన్ని ఆస్వాదించకుండా వూరుకోవడమెలా?

అలనాడు.... అల్లా వేళ... అభంశుభం ఎరుగని రోజుల్లో.... ఈ సరస్వతికి పదహారేళ్ళ పరువం అంకురించిన తొలిఘడియల్లో.... ప్రకృతి ఎంత కనికరించిందో! ఎంత ఓదార్చిందో- ఎంత సేద తీర్చిందో!

తల్లి వారానికొక సారి మొగలి రేకుల జడ కుట్టేది. తనివి తీరా మెరిసే కళ్ళతో చూసి, పొంగారే బుగ్గల్ని తన్మయంగా ముద్దుపెట్టుకొని 'నా బంగారు తల్లికి ఎలాంటి మొగుడొస్తాడో.' అని మురిసిపోయేది. ఆ మాతృమూర్తి ఏనాడూ ఏరోజూ పువ్వులు లేని జడ సరస్వతికి వుండేది కాదు. సంపెంగలు, పొగడలు, చేమంతులు, బంతులు ఆయా కాలాల్లో ఆయా ఋతువుల్లో ఎప్పుడూ సరస్వతి జడకి సొగసివ్వాల్సిందే! పూలే జీవితంగా— జీవితమే పూలుగా సాగిపోయిందామె బాల్యం అంతా!

సరస్వతికి పద్దెనిమిది వసంతాలు నిండేయి. పూర్తి యవ్వనం పొటమరించింది. పసిమి దేహం అందమైన వంపులు సంతరించుకుంది. ముఖంలో, చెంపల్లో, బుజాలో, కళ్లలో స్త్రీత్వం అంకురింపసాగింది. ఇపుడు సరస్వతి ఎదిగే లత. సరైన జంటకోసం అన్వేషణ ప్రారంభం అయింది. సరస్వతి తండ్రి కాళ్ళకు బలపాలు కట్టుకొని తిరిగేడు.... ఆఖరికి పరంధామయ్య దొరికేడు. అప్పటికి పరంధామయ్యకి ముప్ఫయ్యేనిమిదేళ్ళు దాటేయి. మొదటి భార్య నిస్సంతుగా అప్పటికి రెండేళ్ళ కిందటే చనిపోయింది. అయినా సరస్వతి తండ్రి సందేహించలేదు. వరుడు బుద్ధిమంతుడు. ఆరోగ్యవంతుడు. చక్కటి వుద్యోగం చేస్తున్నాడు. పైపెచ్చు ఒంటరి వాడు ఇంకేం? ఇరవై ఏళ్ళ తేడా వుంటే మాత్రం ఏం? భళీ అంటే భళీ అనుకున్నారు. సరస్వతిని నామమాత్రంగ ఆమె అభిప్రాయం అడిగేరు. ఏమ!

చెప్తుంది. తన తండ్రి సంపాదన ఆమెకి తెలుసు. తను గాక మరి నలుగురు ఆడకూతుళ్ళింకా వున్నారనీ తెలుసు. మరో మగ నలుసుకి చదువు చెప్పించి పెద్దచెయ్యాలనీ తెలుసు. ఇంతకన్నా మంచి సంబంధం తండ్రి తేలేడనీ తెలుసు. అందుకే 'మీ యిష్టం' అంది.

అంతే ఝామ్మని పెళ్ళి అయిపోయింది. మరి కొన్నాళ్ళకి కాపరానికి వచ్చేసింది. పెళ్లయిన కొత్తలో బీచ్ షికార్లూ, సినిమా విహారాలూ జోరుగానే సాగేయి. భర్త కూడా బాగానే చూసుకొనేవాడు.

అయితే ఒకటే లోపం ఆమెని బాధించేది. పువ్వులు ఒకోటప్పుడు కన్పించేవికావు. కనిపించినా కొందామంటే బోలెడు ధర. పైగా భర్త పొదుపరి.. దానా దీనా పువ్వులు కొన్నరోజు పండుగరోజు అయ్యేదామెకి. ఆ మహా నగరంలోని పన్నెండేళ్ళు పన్నెండు యుగాల్లా గడిచేయి. ఊరికిదూరంగా జన సంచారం లేనిచోట భర్త యిల్లు కట్టిస్తున్నాడంటే విపరీతంగా మురిసిపోయింది. పూల మొక్కలు పెంచుకోవచ్చు గదా అన్న సంబరంతో పరవశించిపోయింది. అన్నీ అనుకున్నట్టే జరిగేయి . కాని—

సరస్వతి గుండె ఒక్కసారి ఝల్లుమంది. సంపెంగ చెట్టు దగ్గర ఏమిటది .? పాము. నాగుపాము! ఒక్కసారి బుస్సుమని ఎటో చీకట్లో జర్రుమని జారి పోయింది ...

మళ్ళీ ఆమె భావనా స్రవంతి ప్రస్తుతానికి ప్రయాణం చేసింది....

'నేనాయనికి ఏం ద్రోహం చేసేను? నాకెందుకీ శిక్ష? ఇరవై ఏళ్ళు తేడా వున్నా పెళ్ళికి అంగీకరించేను. ఏనాడూ అతన్ని అగౌరవపర్చలేదే! మరెందుకీ చిత్రహింస? చెట్టునున్న పూలు కోసుకోవడం తప్పా? ప్రకృతి ప్రసాదించిన ఆనందం అనుభవించటం నేరమా? అసలు ప్రతిస్త్రీ ఏం కోర్తుంది జీవితంలో? భర్త అనురాగం, సుఖప్రదమైన జీవితం, తిండి. బట్ట అంతేనా? పోనీ ఏవో చిన్నచిన్న సర్దాలు ... ఓ బీచ్ షికారు. ఓ సినిమా. ఓ రేడియో, ఫేన్, పువ్వులు పౌడర్ స్నోలు ... కాని నేనెన్నడూ ఇవన్నీకావాలనినోరుతెరిచి అడిగేనా? లేదే! పెళ్లయిన కొత్తలో ముద్దుల్లో కౌగిలింతల్లో ప్రతిరోజూ వుక్కిరిబిక్కిరి చేసేవారు. ఆనందించేదాన్ని. ఓపదారి గడిచేక ఆ జోరు తగ్గింది. ఆఫీసులోపని, శ్రమ ఆయన ముఖం మీద ముద్ర వేసేవి. అలసటగా మంచం మీద పడుకునేవారు. ఎప్పుడో ఏనెలకో ఓసారి అర్ధరాత్రికి పక్కలో దూరేవారు .. మరి కొన్నాళ్ళకి నెలల తరబడి నాఒళ్ళు ముట్టుకునేవారుకాదు. నాకుతెలుసు. ఆయనవేభయ్యోపడిలోకి వచ్చేస్తున్నారు. దాంపత్య మధురిమలు మీద కొద్దికొద్దిగా మోజు తగ్గుతోంది. అయినా నేను బాధపడ్లేదే! నా శరీరం రోజురోజుకీ పదును ఎక్కుతోంది. పరువాలు రెక్కల్లా

ఎగురుతున్నాయి. మనసు మరో మనిషి సాంగత్యం కోసం విలవిల్లాడి పోతోంది. అయినా అతన్ని దేవికి ప్రార్థించలేదే ... కనీసం అద్దదారుల వేసేనా నామనసు మళ్ళలేదే. పోనీ- నగలు కావాలనీ, రేడియో కొనాలనీ. ఇంకా ఇంకా సినిమాలూ షికార్లూ బట్టలూ కావాలనీ అడిగేనా- లేదే! కోరికలే లేని సాధుజీవితం గడిపేను.... అతనిలో శరీర దార్ఢ్యం నానాటికీ తగ్గుతోంది. నా యవ్వనం రోజురోజుకీ పొంగులు వార్తోంది. ఓ చిన్న గాలితాకిడి, ఓ పిల్ల మంద మలయానిలం నా ఒంటిని చల్ల బరుస్తున్నాయి.... స్వామి పూజనా సరాల వృద్ధికత్తని శాంత పరుస్తోంది.... అంత మాత్రానికే సంతృప్తి పడుతున్నాను. అవును. నేను చాలా అల్పసంతోషిని .. మృదువైన పూరేకుల స్పర్శకి నేను మురిసిపోతానే— ఆ మురిపంలో పరవశించి నిద్రపోతానే- నాకెందుకా అదృష్టం లేదు....? ఓ స్వామీ .. ఓ భగవాన్.... ఏమండీ.... ఏమండీ.... మిమ్మల్నే.... ఎందుకులేదూ? చెప్పరూ?!?

తూగగా నిట్టూరుస్తూ కళ్ళుమూసుకొంది సరస్వతి. రెండు కన్నీటి బిందువులు జలజలా వక్షంమీదికి రాలేయి.

ఎదురుగా గులాబీలు దీనంగా చూసేయి. సన్న జాజులు సైగలు చేసేయి. మల్లెలు బేలగా వ్రుక్కలు నిగిడించేయి. చేమంతి చలువకాంతి ఆమె కన్నులలో మిలమిల లాడింది.

'రా. నారుపోసీ నీరుపోసిన ఓ జవరాలా, ముద్దరాలా, రా! మేం నీకోసమే పుష్పించేం. నీ ఆనందానికే సుగంధాలు వెదజల్లుతున్నాం. నీ ఆరాధనకి అంకితం కావడమే మా ధ్యేయం.... రా'!

సరస్వతి రెండడుగులు ముందుకు వేసింది. ఎర్రగులాబీ ఒకటి తెంపింది. దోసిట్లో ఇన్ని బొండు మల్లెలు కోసింది గబగబ ఇంట్లోకి వెళ్ళి మాల కట్టింది. మధ్య ఎర్రగులాబీ ... చుట్టూ మల్లెలు . మాల సిగలో తురుముకొని అద్దంలో చూసుకొంది. . ఎవరున్నారా అద్దంలో? సరస్వతా? కాదు. సౌందర్యదేవత. అవును. అవునవును.

అంతలో అడుగుల చప్పుడు. గబగబ వీధి గుమ్మంవేపు వెళ్ళింది సరస్వతి. సైకిలు హేండిల్స్‌కి వేలాడుతున్న రెండు పెద్ద సంచుల్ని దింపుతున్నాడు. అంతా అయ్యేక ఇంట్లోకి వచ్చేడు పరంధామయ్య.

" అబ్బ. ఎంత వుక్క పోస్తోందో!" అన్నాడు. ఫక్కుమని నవ్వింది సరస్వతి.

"ఏమలా నవ్వుతున్నావ్?"

"ఏం లేదు. డాబామీదికి వెళ్దాం రండి. చెప్తా"

పరంధామయ్య లేచేడు. డాబా

ఎక్కేరిద్దరూ.

"వూఁ.... ఇప్పుడు చెప్పు. ఎందుకు నవ్వేవిందాక?" అన్నాడు పరంధామయ్య రుమాలుతో ముఖం తుడుచుకుంటూ.

"ఎందుకా?- అటు చూడండి...."

"వూఁ.... చూసేను."

"ఇటు చూడండి."

"ఆఁ చూశా"

"ఇప్పటికైనా తెల్సిందా?"

"అబ్బ. చెట్టూ. చంపక"

"ఇవాళ పున్నమి. ఆ చెట్లు గాలికి వూగుతున్నాయి. ఈ పూలు పరిమళాలు వెదజల్లుతున్నాయి.... నాకు- చెప్పొద్దూ.... చలేస్తోంది.... అందుకూ నవ్వేను...."

"ఓ- అదా- సైకిలు మీంచి ఒచ్చేను గదూ? అందుకలా అనిపించింది"

"అవునూ గానీ, టౌన్నుంచి ఏఁవి, ఏమిటి తెచ్చేరు?" అంది సరస్వతిఁ

పరంధామయ్య సమాధానం ఇవ్వలేదు. కందపళ్ళో తీక్షణంగా చూస్తున్నాడు. సరస్వతి కూడా అటే చూసింది.

"ఏఁవిఁటలా చూస్తున్నారు?"

"ఇందాక నే వెళ్ళే ముందు చూసేను.... ఎర్రగులాబీలు మూడుండేవి. ఇప్పుడు రెండే వున్నాయి. ఇంకోటి ఏమైందా అని చూస్తున్నాను...." వున్నట్టుండి పరంధామయ్య గొంతు గంభీరంగా మారిపోయింది.

" ... ఓ వేళ రాలిపోయిందేమిటి కొంపతీసి!" అన్నాడు మళ్ళీ.

"నేలరాలిందో లేకపోతే ఏ అవలాలి జడలోనేనా వాలిందో!" అంది సరస్వతి. అంటూనే అతని భుజాల మీద రెండు చేతులు వేసి మెడని చుట్టింది. పరంధామయ్య నవ్వుతూ ముందుకి వంగేడు. ఆమె సిగలోని ఎర్రగులాబీ అతని ముక్కుని పలక

మూలశంకకు
త్వరగా
నమ్మకమైన
హెడెన్సాతో
చికిత్సను పొందండి
-శస్త్రచికిత్స
అవసరములేదు!
DOL-327/1 TC

రించింది.... అంతే! సరస్వతి చెంప ఛెళ్ళుమంది.

"ఛీ.... నీ కెన్నిసార్లు చెప్పాలి? బుద్ధిలేదూ? పువ్వుల మీద చేతులు వేస్తే ఊరుకోనని ఇదివరకే చెప్పేనా? లేదా?" అంటూ గర్జించేడు.

సరస్వతి మొదట బిత్తరపోయింది. వెంటనే ధైర్యం తెచ్చుకుంది. పొంగిన నరాల్నింకా చెలరేగిన ఉద్రిక్తత ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాల్ని ఎక్కువ చేసింది.

"ఏం తప్పా?" అంది.

"తప్పా తప్పున్నా!"

"ఏం నేను మనిషిని కానా? నాకు మాత్రం సరదాలేదా? ముచ్చటపడి ఓ పువ్వు కోసుకుంటే అపరాధమైపోయిందా?"

"సిగ్గు లేక ఇంకా అడగడం ఒకటా? నేను వద్దంటే అంతే. నా మాట మీద నీకా మాత్రం గౌరవం లేదన్న మాట!"

"దానికి దీనికీ ఏం సంబంధం? రూపాయలు తగలేసి సిగరెట్లు పూదేయటంలేదూ మీరు? పెరట్లోని పువ్వు కోసుకుంటే ఏం? మీలాంటి సరదాయేనా నాది?"

"సిగరెట్లు బజార్లో అమ్ముతారు. ఈ పువ్వులు నేను కష్టపడి పెంచేను. అవి పుష్పించి సహజంగా నేలరాలాలి. అంతే. ఎవరూ కోయటానికి వీల్లేదు."

"పువ్వులు చెట్టుకుంటే చూసి ఆనందించడంలో ఏముంది? ఆపాటి దానికి కష్టపడి ఎందుకు పెంచటం?"

"పూలమొక్కలూ నీలాగే సేవ దార్థాలే. నీకు మెదడుంది. ఆలోచించే శక్తుంది. నీ బాధ నీ సంతోషం నీ సుఖం దుఃఖం చెప్పుకోడానికి నోరుంది. కానీ ఆ మొక్కలకి ఏవేవీ లేవు. అంతే నీ పేర్చు కొనిగేసేవి. అందుకే వాటిని ముట్టుకోవద్దన్నాను. అసలు కారణం చెప్తాను. నీ తలకాయ మీద ఆ నల్లటి సిగ వున్నంత కాలమే నీ అందం. అది తీసేస్తే ఏముంది.... బోడిదబ్బ! ఈ పువ్వూ అంతే."

"హరహరా" అంటూ చెవులు మూసుకొంది.

"ఇదే ఆఖరుసారి చెప్తున్నాను. ఇంకోసారిలా జరిగిందంటే ఈ ఇంట్లో నువ్వో- నేనో_ అంతే." అంటూ దూకుడుగా మెట్లమ్మట కిందకి దిగిపోయేడు పరంధామయ్య.

కింద పచ్చని అడవి.

అడవి నిండా కాచిన వెన్నెల.

కట్టలు తెగిన దుఃఖం సరస్వతి కళ్ళలో కల్లోలం రేపింది ఆ అందాల నిలయంలోంచి దుఃఖాశ్రువులు ధారగా కురిసేయి. అడవిని కాచిన వెన్నెల వెలుగులు ఆ కన్నీటి బిందువుల్ని ముత్యాలుగా తీర్చిదిద్దేయి.

ఆ అడవిని వెన్నెల కాస్తూనే వుంది.

ఆ వెన్నెలంతా అడవిపాలై పోతూనే వుంది.

కాలం మాత్రం ఆగిపోలేదు.

* * *

ఇంటి ముందు కారాగిన చప్పుడవగానే డాబా మీదున్న సరస్వతి కిందకి చూసింది. కార్లోంచి పరంధామయ్య దిగేరు. ఏవో పెట్టెలు అవీనూ డ్రయివరూ ఇంట్లోకి మోసుకు వచ్చేరు. డ్రయివర్‌కి డబ్బివ్వగానే కారు వెళ్ళిపోయింది. సరస్వతి నెమ్మదిగా కిందికి దిగింది. ఇంట్లోకి చేరవేసిన సామానుల్ని చూసి రొప్పుతున్నాడు పరంధామయ్య.

"సరస్వతీ- రా. ఇదుగో ఇదేమిటో తెలుసా? ట్రాన్సిస్టర్ రేడియో. త్రీ బేండ్సది. ఇక్కడ సిలోన్ వస్తుంది. తెలుగు పాటలూ వస్తాయి. హిందీవే ఎక్కువనుకో. ఇదిగో ఇది మరో బేండ్ ఇక్కడ హైదరాబాదూ వివిధ భారతీ వస్తాయి. ఇది మీడియం వేవ్. ఇందులో విశాఖపట్నం వస్తుంది. నీకు పూసుపోతుందని తెచ్చేను. ఇదుగో వాణి. ఇందులో ప్రోగ్రామ్స్ వివరాలూ అవీ వుంటాయి.... ఇది వ్యూఫైండర్. తాజ్‌మహల్నీ, బృందావన్ గార్డెన్స్‌నీ, పేరిస్‌నీ, అమెరికా విశేషాల్నీ సినిమాలోలా చూడొచ్చు. ఇదిగో ఇది గ్రామఫోన్. ఇవి రికార్డులు. భార

మీ కేశ సంపదకు

* సరికొత్త ప్యాకింగులో వస్తున్నది

మతిపీ, రాజేశ్వర్రావీ, బాలమురళీవీ తెచ్చేను " అంటూ సుక్కా తిప్పుకోకుండా వర్ణించ సాగేడు పరంధామయ్య

సరస్వతి వాటినన్నింటినీ చూస్తూ నిశ్శబ్దంగా నిలబడింది.

* * *

రోజులు దొర్లుతూనే వున్నాయి. పదిహేనేసి రోజులకోసారి పున్నమి వస్తోనే వుంది. పూలు విరగపూస్తూనే వున్నాయి.

వెన్నెట్లో డాబామీద గ్రామఫోన్ పెట్టుకుని 'మనసున మల్లెల మాలలూగెనే' అన్న భానుమతి పాటవిన్నా- 'పాట పాడుమా కృష్ణా' అని రాజేశ్వర్రావు గొంతు విన్నా - బాలమురళీ అష్టపదులు విన్నా సరస్వతి మనస్సు మళ్ళీ పూలమీదకే వెళ్ళేది

వెన్నెట్లో విరగబూసిన పువ్వుల ముందు ఇవన్నీ వృధా అన్పించేది

అలా రోజులు వారాలు నెలలు గడిచేయి.

అడవిని వెన్నెల కాస్తోనే వుంది.

వెన్నెలంతా అడవిపాలౌతూనే వుంది.

పువ్వులు పువ్వులు..,పువ్వులు..

ఎటుచూసినా రంగురంగుల పూలు కుసుమిస్తోనే వున్నాయి.

* * *

మంచినీళ్ళకి దూరంగావున్న బావి దగ్గరకి పోవాలంటే సరస్వతికి కాస్త ఇబ్బందిగా వుండేది. అందుకని పెరట్లోనే ఓ నుయ్యి తవ్వించే ప్రయత్నాలు చేసేడు పరంధామయ్య. కూలీలని పెట్టించి ఎన్ని నిలువుల లోతు తవ్వినా జలపళ్ళేదు. డబ్బంతా వృధాయే మోనని భయపడ్డాడు. బలి కావాలంటే కోడిని కోయించేడు. అప్పటికీ జల పడకపోగా మేకను బలివేసేడు. అయినా జలపళ్లేదు. విసుగెత్తి కూలీలనలా పంపించి వీధిగుమ్మంలో కూర్చున్నాడు పరందామయ్య. ఆవు పాలు వెచ్చచేసి గ్లాసుతో వీధిగుమ్మం వేపు వెళ్ళింది సరస్వతి. పరంధామయ్య అదోలా రెప్పవాల్చకుండా పూల మొక్కల వేపు చూస్తున్నాడు. 'ఏమండీ' అన్న సరస్వతి పిలుపు అతన్లో చలనం కలించలేదు గ్లాసు నేలమీద పెట్టి రెండు భుజాలూ పట్టుకుని వూపింది చల్లబడ్తున్న శరీరం తగలగానే ఏదో అర్థం అయినట్టు ఘోరుమని విలపిస్తూ అతన్ని వాటేసుకుపోయింది సరస్వతి.

పరంధామయ్య జీవితం అలా ముగిసింది

* * *

పరంధామయ్య చనిపోయి అప్పుడే రెండు నెల్లయింది. ఆ లంకంత కొంపలో సరస్వతి ఒక్కతే మిగి

లంచి ఓనాడు ఒంటరితనం దిగు లన్పించి డాబా ఎక్కింది.

ఇంద్రధనుస్సు రంగుతో పువ్వులు; నాచురంగులో చెట్లు, బూడిదరంగులో దూరాన కొండలు, పైన పెద్ద చంద్ర బింబం, అంతటా పరుచుకున్న తెల్లని వెన్నెల కన్పించేయి. ఆమె మన స్సులో మహారణ్యం చిటపటమంటూ తగులడసాగింది. భావలహరి దారీ తెన్నూలేని దూరతీరాలకి పయనం ప్రారంభించింది ఒక్క వుదుటున కిందకివెళ్లి ఆకాశ నీలంరంగు పట్టు చీరా, అదే రంగు జాకెట్టూ ధరిం చింది. సిగవిప్పి జుత్తు విరబోసు కుంది. ముఖాన తీర్చి తిలకం పెట్టు కుంది. కళ్ళకి కాటుక అద్దుకొంది. పీధిగుమ్మం తలుపు తీసి పూలమొక్కల మధ్యకి వెళ్ళి నిలబడింది.

గులాబీలు స్వాగతమన్నాయి
మల్లెలు ఆహ్వానించేయి
సన్నజాజులు సైగచేసేయి .
చేమంతులు రా రమ్మన్నాయి

ఈ చుట్టూ చెట్లు, ఆ చుట్టూ కొండలు. ఆపైన ఏవేవో పొదలు. అదంతా అడవి.

ఆపైన ఆకాశం. ఆకాశంలో గగనతార చంద్రుడు. అతనిచుట్టూ మిలమిల్లాడుతూ తారలు.

కింద వెన్నెల. అడవి అంతటా నిష్పక్షపాతంగా అలముకున్న అవధి లేని వెన్నెల.

అడవినిండా వెన్నెల. వెన్నెల వెలుగులో అడవి రాగాలు తీస్తోంది. విరహగీతికల్లో వేగిపోతోంది.

అడవి కాచిన వెన్నెల అడవిని చూసి పరిహసిస్తోంది. వెన్నెల వెలు గులో-ధవళిమలో అడవి కుమిలికుమిలి పోతూంది.

పూలబుట్ట పట్టినన్ని గులాబీలు, చేమంతులు. మల్లెలు, సన్నజాజులు, పొగడలు, సంపెంగలూ ఏరింది. ఇంట్లోకివెళ్లి మాల కట్టింది. కొన్ని పువ్వులు పరుపుమీద చల్లింది. కొన్ని దేవుడికి సమర్పించింది. తీరుబాటుగా జడ వేసుకుంది. ముడివేసి మాల తురిమింది...అద్దం ముందు నిలబడింది.

కాని ఆమెకి కన్పించిన దేమిటి? ప్రతిబింబంకాదు. కానేకాదు ఎదు రుగా అద్దంలో పెద్ద అరణ్యం.కాకులు దూరని కీకారణ్యం. చీమలు దూరని చిట్టడవి. అవును. అడవే ఆ అద్దంలో ఆమెకి కన్పించింది. దుర్గమం. దుస్సాధ్యం అయిన అడవే అందులో ప్రతిబింబించింది.

గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి పెర ట్లోకి వెళ్ళింది. నూతిగట్టున నిలబడి తొంగిచూసింది. ఆశ్చర్యం. జల పడింది

ఎన్ని నీళ్ళో !!

పంచప్రాణాలూ కూడదీసుకొని ముందుకు వురికింది, గబ్బుమని చప్పుడు. కాసేపు గాలిబుడగలమర్మర ధ్వని అంతే. తర్వాత నిశ్శబ్దం.

వెన్నెల అడవిని కాల్చేసింది.

అవును,

అడవి వెన్నెల్లో కాలిపోయింది!

●●●